

WEGGEEFWINKEL MAASTRICHT

Al maanden hot in Maastricht: de Weggeefwinkel in De Heeg, die afgelopen zomer de deur opende.

foto's: Loraine Bodewes

Gratis is hot in De Heeg

Een winkel waar je gratis en voor niets kunt shoppen. Geen fata morgana, maar sinds enkele maanden realiteit in de Maastrichtse wijk De Heeg. Tot in de wijde omtrek is de Weggeefwinkel, niet geheel verrassend, een regelrechte hit.

door **Laurens Schellen**

Het klinkt als een sprookje, te mooi om waar te zijn: een winkel waar iedereen - arm én rijk, woonplaats niet belangrijk - naar hartenlust gratis en voor niets kan shoppen. Het assortiment is omvangrijk: van servies tot speelgoed, van interieurobjecten tot keukengerie, van elektronische apparatuur tot (verpakte) voedingswaren, en van computerbenodigdheden tot aardewerk, schoenen en kleding. Soms fonkelnieuw, meestal tweedehands maar altijd in prima staat. De spullen worden in grote hoeveelheden dagelijks aangeleverd door particulieren, vaak omdat die thuis overbodig of overvol zijn. De Weggeefwinkel dus, gesitueerd in het hart van de Maastrichtse wijk De Heeg. Meer bepaald in het semi-overdekte winkelcentrum, op de plek waar voorheen een Chinees restaurant en een lunchroom waren gevestigd. Een ruim bement pand met aparte opslagruimte, waar het al vanaf de start - afgelopen zomer - een drukte van belang is. „Er zijn dagen bij dat het lijkt of de klanten met bussen worden aangevoerd”, lacht Yvette van den

Camp. De 56-jarige Maastrichtse, een begrip in De Heeg, is een van de twaalf vaste vrijwilligers - op één na allemaal vrouwen - die de winkel runnen. „Het idee voor de Weggeefwinkel is geopperd door een paar wijkbewoners en het (onlangs opgedoekte, red.) buurtplatform”, vertelt Marjolein Luimes. Als opbouwster van welzijnskoepel Trajekt zorgt zij voor de coördinatie en coaching van het vrijwilligersteam. Luimes is in haar nopjes dat de zaak draait als de spreekwoordelijke tierelier. „De winkel is hot. Een echte hit, ja. Hartstikke mooi om te zien en mee te maken”, glundert Luimes. Ze legt uit dat de winkel een tweeledig doel dient. „Het concept sluit prima aan bij de nieuwe tijdgeest. Fenomenen als deel- en ruil-economie worden steeds belangrijker. En begrippen als *vintage* en *retro* winnen enorm aan populariteit. Maar de winkel vervult heel duidelijk ook een sociale functie. Veel wijkbewoners bijvoorbeeld zijn vaste klant, lopen vaak binnen voor een praatje. Dan snuffelen ze meteen wat rond en zien altijd wel iets van hun gading liggen.” Im Kitrangsiluk (53) is een van die vaste klanten. Geboren en getogen in Thailand, maar inmiddels al een

jaar of acht woonachtig in De Heeg. Terwijl ze geconcentreerd rondstruint tussen de rekken en schappen, geeft ze de verslaggever met een brede lach te kennen hoe blij ze is met de Weggeefwinkel. „Ik ben hier zeker een paar keer per maand te vinden. Ik heb het niet breed en hier zie ik altijd wel dingen die ik thuis goed kan gebruiken. Maar ook omgekeerd hoor. Goede spulletjes die ik niet meer gebruik of dubbel heb, breng ik hier graag naartoe. Nee, dit soort winkels kennen we in Thailand niet. Iets weggeven doe je in mijn land eigenlijk alleen aan familie. In het begin keek ik er dan ook erg van op dat je hier in Maastricht gratis kunt shoppen.” Na een kwartiertje kijken, keuren en testen showt Kitrangsiluk haar oogst: elektronische weegschaal, een setje kussens, serviesgoed en een kaaschaaf. „Komen goed van pas”, verzekert ze, terwijl ze met twee grote zakken wegbeent. Om op winstbejag beluste 'spekkopers' zoveel mogelijk te weren, haanteert de winkel een strikt weggeefbeleid. Klanten mogen per dag maximaal vijf spullen meenemen. „En als het om luxe artikelen gaat, dan is maar één stuk toegestaan. Denk bijvoorbeeld aan een dvd-

speler of keukenapparatuur”, zegt Luimes. De Trajekt-medewerkster geeft toe dat 'grens- en twijfelgevallen' op dit punt nooit zijn uit te sluiten. „Die zullen er altijd blijven. Intern hebben we afgesproken dat onze vrijwilligers altijd het laatste woord hebben. Klip en klaar.” Opvallend genoeg staat de deur van de Weggeefwinkel voor iedereen open. Arm en rijk, *Sjengen* en niet-Maastrichtaren, Jan en alleman mogen in de zaak hun slag slaan. „Een bewuste keuze. We willen hier geen drempels opwerpen. Voor niemand”, benadrukt de coördinator. Met als gevolg dat de klandizie overal vandaan komt en „eigenlijk de samenleving in het klein is”, stelt Van den Camp. „Geloof het of niet, we hebben hier zelfs te maken met winkeldieven. Mensen die stiekem méér meenemen dan toegestaan. Gisteren nog zag ik er een beetje wegglippen. Tja, daar doe je weinig aan.” Ander opmerkelijk feit: de verhou-

ding tussen 'spullenhalers' en 'spullenbrengers' is inmiddels ongeveer *fifty-fifty*. Waarmee je je kunt afvragen of het risico niet (te) groot wordt dat de Weggeefwinkel ook dienst gaat doen als dumpplaats voor mensen die zo op een goedkope manier het gemeentelijk afvaltarief omzeilen. Maar volgens Luimes loopt het zo'n vaart niet. „We selecteren behoorlijk streng, accepteren alleen goede, bruikbare en schone artikelen. Grote en zware spullen zoals meubels komen er sowieso niet in. Daar hebben we ook geen plaats voor. Mensen die toch een meubelstuk kwijt willen, mogen hier een briefje ophangen. Werkt prima.” De vraag of er in de Weggeefwinkel al eens waardevolle en mischieven wel exclusieve spullen over de toonbank zijn gegaan, toert bij menig medewerker een lichte twinkeling in de ogen. Wat te denken bijvoorbeeld van een partij Delfts blauw en oud Maastrichts aardewerk, die logischwijs in *no time* verdwenen was. Regelmatig worden er ook dozen vol fonkelnieuwe of nauwelijks gedragen schoenen en kleding afgeleverd. Van den Camp haalt haar schouders op. „Ach, iedereen heeft wel eens spijt van een aankoop. Ja toch?”

“Geloof het of niet, maar we hebben hier zelfs te maken met winkeldieven.”

Yvette van den Camp